

teatr miejski W GLIWICACH

ZAPRASZAMY NA CYKL WYKŁADÓW Z DZIEDZINY HISTORII SZTUKI I ESTETYKI DLA MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH

Prowadzenie: dr Olga Kłosiewicz

Cykl otwarty dla dorosłych: „*Jak patrzeć – widzieć?*”

Czy zmysły wzroku i słuchu wystarczą do pełnego, świadomego odbioru sztuki? Jakiej wiedzy i narzędzi teoretycznych potrzeba, aby patrząc dostrzegać cały formalny, artystyczny oraz symboliczny bądź krytyczny potencjał dzieła sztuki? Jeśli obraz wart jest więcej niż tysiąc słów, cóż powiedzieć o teatrze czy operze, łączących żywe słowo, obraz, gest i muzykę?

Celem cyklu czterech niezależnych od siebie, lecz komplementarnych wykładów jest przybliżenie najważniejszych przemian w sztuce różnych epok oraz historii dramatu i teatru, wraz z komentarzem estetycznym wyjaśniającym i interpretującym omawiane zjawiska artystyczne. Przedstawione zostaną różne sposoby definiowania sztuki, najważniejsze kategorie estetyczne, zasady kompozycji, doboru kolorów i zastosowana symbolika. Rozważania z teorii sztuki uzupełni komentarz dotyczący kontekstu historycznego i wpływu wydarzeń politycznych, społecznych, wierzeń religijnych i przemian ekonomicznych oraz wynalazków technicznych na rozwój sztuki.

Każdy wykład kończyć się będzie częścią warsztatową, polegającą na wspólnej analizie wybranych dzieł sztuki i dyskusji nad aktualnością historycznych stylów i teorii estetycznych jako inspiracji dla współczesnych twórców.

Spotkanie I - 28 września 2018r. godz.16:30

Pod opieką Apolla, Dionizosa i Muz

W trakcie wykładu spróbujemy odpowiedzieć na podstawowe pytania: Co to jest sztuka i jaki jest jej zakres? Dlaczego starożytni Grecy nie posiadali odrębnego określenia na sztukę, nazywając ją techniką bądź tworzeniem? Jaka jest geneza działalności artystycznej?

Omówimy najważniejsze cechy formalne w sztuce starożytnej Grecji okresu archaicznego, klasycznego i hellenistycznego. Wskażemy, jakiego rodzaju inspiracje przyniosła późniejszym epokom i współczesności. Objąsnimy najważniejsze pojęcia estetyczne, używane dla interpretacji sztuki tego okresu, jak: *mimesis*, *kalokagathia*, *kanon*, *miara*, *proporcja*. Opowiemy o genezie teatru, konkursach dramatycznych podczas Wielkich Dionizjów, pierwszym teoretycznym opracowaniu tragedii, jakim jest *Poetyka* Arystotelesa i zastanowimy się, dlaczego Platon zamierzał bezwzględnie ocenzurować sztukę w swoim idealnym Państwie. Wyjaśnimy, czym są style apolliński i dionizyjski w ujęciu Fryderyka Nietzschego, w jaki sposób tragedia pozwalała Grekom przezwyciężyć pesymizm istnienia i dlaczego, zdaniem filozofa, musiała zginąć.

Spotkanie II - 19 października 2018r. godz. 16:30

Zwierciadło na gościńcu czy symbol absolutu?

Przewodnim tematem wykładu będzie pytanie, czy mimetyczna definicja sztuki jest wystarczająca, zatem czy każde dzieło sztuki można interpretować jako naśladowące rzeczywistość? Jakiego rodzaju rzeczywistość może naśladować sztuka: empiryczną, mitologiczną, a może sferę wyobraźni lub idealnych, abstrakcyjnych twórców umysłu? Jak w zmysłowy sposób ukazać to, co niewidzialne, nieprzedstawiane, transcendentne? Jakie są artystyczne sposoby ukazywania tego, co wymyka się władzy wzroku i reprezentacji? Czy ekspresja jest zaprzeczeniem *mimesis*, czy „prawdą emocji”?

Na przykładach wybranych dzieł sztuki z różnych epok wyjaśnimy, czym różni się symbol od alegorii, piękno od wzniosłości, idol od ikony. W oparciu o najważniejsze teorie estetyczne średniowiecza i nowożytności spróbujemy odpowiedzieć na pytanie: czy to jest piękne, co ma określone cechy i atrybuty, czy co się komu podoba?

Spotkanie III - 16 listopada 2018r. godz. 16:30

Rewolucja! Przewartościowanie wartości Wielkiej Awangardy

Dlaczego Wielka Awangarda jest nazywana rewolucją w sztuce i ostrzem modernizmu? Czy w różnorodności jej kierunków można odnaleźć jakiś wspólny zamysł? Dlaczego sztuka nie chce być już piękna? Czym są antysztuka i antyestetyzm? Jak odróżnić dzieło sztuki od zwykłego przedmiotu, jeśli wyglądają tak samo? Czy można przedstawić obiekt z wielu perspektyw jednocześnie? Jak artyści awangardowi chcieli kreować rzeczywistość społeczną? Czy dzieło sztuki może być jak pocisk, wystrzelony w widza?

Próbując odpowiedzieć na te pytania omówimy najważniejsze kierunki awangardowe: ekspresjonizm, fowizm, futuryzm, konstruktywizm, kubizm, surrealizm i dadaizm, a także teatr i film Awangardy: teatr okrucieństwa Artauda, teatr epicki Brechta, kabaret *dada* oraz film ekspresjonistyczny i surrealistyczny.

Spotkanie IV - 7 grudnia 2018r. godz. 16:30

Współcześnie, czyli jak?

Trudno jest zdystansować się od terażniejszości i odnaleźć wspólny mianownik w absolutnej różnorodności, a takie wyzwania stawia przed nami sztuka współczesna. Czy możliwa jest sztuka, gdy znika dzieło sztuki? Czym różni się sztuka zdarzeniowa (*happening*, akcjonizm, *performance*) od spektaklu, a sztuka wideo od filmu? Czy można stworzyć nowe dzieło na bazie istniejącego i nie popełnić plagiatu? Czy sztuka może wykreować nowe formy życia? Po co szokować odbiorców? Jak możliwy jest teatr, kiedy nie ma dramatu?

W poszukiwaniu odpowiedzi na te pytania omówimy najważniejsze kierunki sztuki współczesnej: informel, konceptualizm, *pop art*, sztukę zdarzeniową, *land art*, *bio art* i inne. Wyjaśnimy prace przedrostków *post-* i *neo-* w nowych nurtach sztuki, odwołujących się do kierunków historycznych oraz zastanowimy się nad diagnozą „końca sztuki”.

O prowadzącej:

Olga Kłosiewicz (ur. 1976) – doktor nauk humanistycznych w zakresie filozofii, absolwentka Instytutu Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego. Specjalistka w dziedzinie estetyki i filozofii sztuki. Autorka książek: *Zwierzęta Zaratustry*, *Przyroda w polskiej tradycji* oraz serii edukacyjnej pod wspólnym tytułem *Tajemnice sztuki*. Publikowała m.in. w „Przeglądzie Filozoficzno-Literackim”, „Sztuce i Filozofii”, „Kronosie”, „Dyskursie” oraz licznych monografiach zbiorowych. Wygłaszała referaty na międzynarodowych i ogólnopolskich kongresach, zjazdach oraz konferencjach estetycznych, filozoficznych, socjologicznych. Nagradzana nauczycielka akademicka, wykładowca Uniwersytetu Otwartego UW, edukatorka ODN.

Bilety wstępu: 2zł

Certyfikaty: Na życzenie uczestnika wystawiamy imienne potwierdzenie uczestnictwa.

Miejsce: Mała Scena przy ul. Nowy Świat 55-57

Rezerwacja biletów: Dział Edukacji Teatralnej i Repertuaru dla Dzieci

tel. 503 868 642, e- mail: edukacja@teatr.gliwice.pl